एन.व्ही.क्यु.एफ./सेक्टोरियल स्किल कौन्सिलचे एन.ओ.एस.स्तराप्रमाणे व्यवसाय अभ्यासक्रमात सुसुत्रता आणणे व मॉडयूलर पदविका देण्याची पध्दती निश्चित करण्यासाठी समितीचे गठण.

महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय क्रमांकः व्हीओसी-२०१३/प्र.क्र.२१४/व्यशि-४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०००३२ तारीख: २६ फेब्रुवारी २०१४

प्रस्तावना:-

राज्यातील व्यवसाय शिक्षणाचे बळकटीकरण करुन त्या माध्यमातून कौशल्य पूर्ण शिक्षण देण्यासाठी विविध अभ्यासक्रम राबविण्यात येत आहेत. त्यासाठी माध्यमिक शिक्षण तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या स्तरावरुन शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य निपूणता प्राप्त करणे शक्य व्हावे म्हणून नियमित अभ्यासक्रमाबरोबरच व्यवसाय शिक्षणाची जोड देण्यात येत आहे. जेणेकरुन या विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य विकासाची आवड निर्माण होऊन स्वत:मध्ये असलेल्या कुशलतेच्या बळावर शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर किंवा शिक्षण पूर्ण न करता आल्यामुळे स्वत:चा व्यवसाय उभा करण्यासाठी अथवा जोड देण्यासाठी त्यांच्यामध्ये आत्मबळ निर्माण करणे शक्य होणार आहे. मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाने देशात एकाच स्तरावर व्यवसाय शिक्षणाचे देण्यासाठी एन.व्ही.ई.क्य्.एफ.तयार केले. त्याचप्रमाणे एन.एस.डी.सी.ने सेक्टोरियल स्किल कौन्सिलचे गठण केले आहे व देशात एकाच गुणवत्ते व्यवसाय शिक्षण देण्यासाठी नॅशनल ॲक्युपेशन स्टॅण्डर्ड्स (NOS) तयार केले आहे. त्याप्रमाणे राज्यातील सर्व अभ्यासक्रम सुसंगत करणे आवश्यक आहे. या सर्व बाबी विचारात घेऊन मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखाली महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाच्या अभ्यासक्रमामध्ये वैविध्य पूर्ण विषयाचा समावेश करुन त्याची अंमलबजावणी कशाप्रकारे करता येईल याबाबत विचार करण्यासाठी दि.३.१२.२०१३ रोजी एका बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर बैठकीमध्ये झालेल्या साधकबाधक चर्चेप्रमाणे राज्याच्या व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाच्या माध्यमातून राबविण्यात येणाऱ्या विविध व एकापेक्षा जास्त अभ्यासक्रम उत्तीर्ण होणाऱ्या उमेदवारांना राष्ट्रीय स्तराप्रमाणे पाठयक्रम सुसंगत करुन मॉडयुलर डिप्लोमा म्हणून प्रमाणपत्र देण्यासाठी या क्षेत्रातील नामवंतांची समिती गठीत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. यासर्व बाबी विचारात घेऊन सदर प्रकरणी या क्षेत्रातील नामवंत तज्ञांची समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रस्तावनेतील बाबी विचारात घेऊन महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाच्या माध्यमातून राबविण्यात येणाऱ्या व प्रशिक्षण घेणाऱ्या आणि एका पेक्षा जास्त अभ्यासक्रम उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना/ उमेदवारांना राष्ट्रीय स्तरावर NOS /NVQF प्रमाणे सुसंगत करुन मॉडयुलर

डिप्लोमा म्हणून प्रमाणपत्र देण्यासाठी या क्षेत्रातील खालील तज्ञांची समिती गठीत करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे :-

٩.	संचालक, व्यवसाय शिक्षण, मुंबई .	- अध्यक्ष
٦.	संचालक, तंत्र शिक्षण किंवा त्यांचे प्रतिनिधी, मुंबई	- सदस्य
3.	संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळ किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	- सदस्य
	मुंबई	
8.	अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई	- सदस्य
५.	विभागीय संचालक, एन.आय.ओ.एस.पुणे	- सदस्य
ξ.	विभागीय संचालक, आर.डी.ए.टी.मुंबई	- सदस्य
0.	सचिव, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई	– सदस्य सचिव
۷.	विभागीय संचालक, सी.आय.आय.वरळी, मुंबई किंवा त्यांचे प्रतिनिधी	- सदस्य
ς.	श्री.पी.बी.बापट, जी.के.डब्ल्यु, मुंबई	- सदस्य
90.	श्री.राजीव वैष्णवी, नॅसकॅम, मुंबई	- सदस्य
99.	श्री.अशोक शहाणे, जनरल मॅनेजर, ट्रेनिंग, एल.एस.टी.पवई, मुंबई	- सदस्य
٩२.	श्री.व्यंकट रोला, ग्रुप हेड, कॉपोरेट सोशल, आर.पी.जी.फाऊंडेशन, मुंबई	- सदस्य
93.	श्री.प्रदिप भोसेकर, हेड कॉर्पोरेट ट्रेनिंग सेंटर, गोदरेज, विक्रोळी, मुंबई	- सदस्य
98	श्री.कवी लुक्ष्रा, रुस्तमजी ॲकंडेमिक दहीसर, मुंबई	- सदस्य

समितीची कार्यकक्षा :-

- 9) ए.आय.सी.टी.ई.ने तयार केलेल्या एन.व्ही.क्यू.एफ अंमलबजावणी करीता व्यवसाय परीक्षा मंडळाच्या व्यवसाय अभ्यासक्रमाचा स्तर निश्चित करुन एन.ओ.एस.प्रमाणे सुसंगत करणे.
- २) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाच्या व्यवसाय अभ्यासक्रमाचा आढावा घेणे व सुसुत्रता सुचविणे
- ३) सेक्टोरियल स्किल कॉन्सिलने विहित केलेल्या एन.ओ.एस.प्रमाणे L.१ ते L.४ स्तराप्रमाणे पाठयक्रम सुसंगत करणे.
- ४) ए.आय.सी.टी.ई.ने तयार केलेल्या एन.व्ही.क्यू.एफ प्रमाणे आर.पी.एल.ची कार्यपध्दती निश्चित करणे व योजना तयार करणे.
- ५) मॉडयूलर डिप्लोमा प्रदान करण्यासाठी अभ्यासक्रमाचे गट व कालावधी निश्चित करणे.
- ६) मॉडयूलर डिप्लोमा देण्याची कार्यपध्दती/ पध्दती निश्चित करणे.

सदर समितीने वरीलप्रमाणे निर्धारित केलेल्या अभ्यासक्रमाबाबतचा सर्वंकषपणे अभ्यास करुन आपला अहवाल शासनाकडे एक महिन्यात आत सादर करावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४०२२६१७०३२१०५०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

रा.गो.जाधव

शासनाचे सह सचिव

प्रत,

- मा.मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
- २. मा.राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
- ३. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
- ४. संचालक, व्यवसाय शिक्षण, मुंबई .
- ५. संचालक, तंत्र शिक्षण किंवा त्यांचे प्रतिनिधी, मुंबई
- ६. संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण परीक्षा मंडळ मुंबई
- ७. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई
- ८. विभागीय संचालक, एन.आय.ओ.एस.पुणे
- ९. विभागीय संचालक, आर.डी.ए.टी.मुंबई
- १०. सचिव, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई
- ११. विभागीय संचालक, सी.आय.आय.वरळी, मुंबई
- १२. श्री.पी.बी.बापट, जी.के.डब्ल्यु, मुंबई
- १३. श्री.राजीव वैष्णवी, नॅसकॅम, मुंबई
- १४. श्री.अशोक शहाणे, जनरल मॅनेजर, ट्रेनिंग, एल.एस.टी.पवई, मुंबई
- १५. श्री.व्यंकट रीला, ग्रुप हेड, कॉपोरेट सोशल, आर.पी.जी.फाऊंडेशन, मुंबई
- १६. श्री.प्रदिप भोसेकर, हेड कॉर्पोरेट ट्रेनिंग सेंटर, गोदरेज, विक्रोळी, मुंबई
- १७. श्री.कवी लुक्षा, रुस्तमजी ॲकंडेमिक दहीसर, मुंबई